

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kultuuri- ja hariduskomisjon

2011/2157(INI)

7.10.2011

ARVAMUS

Esitaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Saaja: väliskomisjon

Euroopa naabruspoliitika läbivaatamine
(2011/2157(INI))

Arvamuse koostaja: Marek Henryk Migalski

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. nõuab Euroopa naabruspoliitika rahastamisprogrammide liikuvusele ja kodanikuühiskonna toetamisele eraldatud olemasolevate vahendite õiglast jagamist ja kooskõlastamist, et nii ida- kui ka lõunapoolsed alad saaksid ELi väliskoostööst võrdselt kasu, olenevalt probleemidest, millega neil tuleb toime tulla;
2. kinnitab veendunult seost ühelt poolt ELi ja selle naabruspoliitikas osalevate riikide vahel kultuuri, hariduse ja spordi valdkondades toimuva vahetuse ja koostöö ning teiselt poolt avatud kodanikuühiskonna, demokraatia ja õigusriigi arendamise ja tugevdamise, samuti põhivabaduste ja inimõiguste edendamise vahel; rõhutab, et koostöö nendes valdkondades on lisandväärtus nii ELi kui ka selle naabruspoliitikas osalevate riikide jaoks;
3. hindab olemasolevaid ELi liikuvusprogramme ja regionaalseid projekte ning kinnitab, et eelkõige noortele suunatud ELi programmid on avaldanud olulist mõju noorte haridus- ja koolitusvõimaluste tõhustamisele; toonitab, et kultuuri- ja haridusalane vahetus või koostöö võivad tugevdada kodanikuühiskonda, edendada demokratiseerumist ning rahvastevahelist mõistmist; kutsub seetõttu liikmesriike üles võimaldama ELi naabruspoliitikas osalevate riikide parimatele üliõpilastele juurdepääsu haridusele või koolitusele ELis ning selleks stipendiumide saamist;
4. kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles avama liikuvus-, haridus- ja noorteprogrammide järgmise põlvkonna alates 2014. aastast ELi naaberriikidele ning võimaldama neil riikidel programmides osalemist; palub komisjonil laiendada liikuvusprogrammide ulatust ning lisada selleks muu hulgas kodanikuühiskonna ja sotsiaalsete ettevõtete töötajate vahetusprogrammi; kutsub liikmesriike üles soodustama koolitust, sealhulgas liiduga piirnevate riikide keelte õppekavasid, samuti riigiteenistujatele mõeldud partnerlusalgatusi;
5. tuletab meelde, kui tähtis on tagada vahetusprogrammide vastastikkus, et ka ELi noortel oleks võimalus haridust omandada Euroopa naabruspoliitikas osalevates riikides;
6. toonitab programmi Tempus IV lisandväärtust koostöö edendamises ja ELi naaberriikide haridussüsteemide moderniseerimispüüdlustes ning kutsub komisjoni üles toetama seda programmi järgmises mitmeaastas finantsraamistikus;
7. hindab Euroopa – Vahemere piirkonna ülikooli mõju ja soovib seda kordaminekut laiemalt jagada ning luua samasugune algatus ka idapartnerluse piirkonnas;
8. rõhutab, et tuleks ära kasutada nende liikmesriikide haridusalased kogemused, kes juba rakendavad Euroopa naabruspoliitikat, sealhulgas selline algatus nagu Varssavis asuv Ida-Euroopa õpingute keskus; tuletab ELile ja liikmesriikidele sellega seoses meelde, kui oluline on kõrvaldada takistused isikute vaba liikumise osas ning toonitab, et tuleb lihtsustada viisarežiimi ELi riikides õppida soovivate üliõpilaste ja noorte jaoks, kes on pärit idapartnerluses osalevatest riikidest; ergutab liikmesriike kehtestama Euroopa

naabruspoliitika partnerriikide üliõpilaste jaoks tasuta viisad;

9. toonitab, et tuleb suurendada sünergiat juhtalgatuse „Noorte liikuvus” ja Euroopa naabruspoliitika vahel tagamaks, et ELi ja selle naaberriikide üliõpilaste liikuvuses kasutatakse ära rohkem võimalusi nii ELi kui ka kõnealustest riikidest pärit noorte huvides, ja rõhutab, et see peab toimuma käsikäes selliste projektide reklaamimisega ELi naaberriikide meedias;
10. kutsub komisjoni üles sõlmima naaberriikidega rohkem liikuvusalaseid partnerluslepinguid; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et tuleb arvesse võtta ELi ja naabruspoliitikas osalevates riikide elanike sissetulekute erinevusi ning kaaluda, kuidas parandada stipendiumivõimalusi;
11. nõuab tungivalt, et komisjon pööraks seepärast erilist tähelepanu üliõpilaste, akadeemikute, teadurite ning äriinimeste liikuvusele, andes piisavad vahendid ning tugevdades ja laiendades olemasolevaid stipendiumikavasid, ning teeks struktureeritud koostööd kõrghariduse ja teadustöö alal, edendaks üliõpilasvahetust ning avaliku ja erasektori teaduspartnerlust;
12. rõhutab, kui tähtis on tugevdada Euroopa naabruspoliitika raames koostööd spordi arendamiseks asjaomastes riikides, võttes arvesse sporditegevuse hariduslikku väärtust; palub Euroopa institutsioonidel ja liikmesriikidel teha tööd sportlaste vaba liikumise võimaldamiseks maailmas, alustades Euroopa naabruspoliitika riikide sportlastest;
13. peab väga oluliseks rahvusvahelist, piirkondlikku ja piirkondadevahelist kultuurikoostööd, mis põhineb tõelisel kultuuridevahelisel dialoogil ja kaasab kõiki ühiskonna osapooli (kultuuriasutusi, institutsioone, organisatsioone ja liite); kutsub sellega seoses Euroopa naabruspoliitikas osalevaid riike üles allkirjastama ja ratifitseerima UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni;
14. on arvamusel, et Euroopa naabruspoliitikas osalevate riikide majanduse ja majandusvälisele arengule on kasulik edendada osalemist ELi kultuuriprogrammides, ja et kultuuril on oluline osa innovatsiooni, demokraatia, inimõiguste, ettevõtlikkuse ja loovuse edendamisel; rõhutab seepärast, kui olulised on sellised programmid nagu MEDIA Mundus ning Vahemere Liidu ja idapartnerluse kultuuriprogrammi raames toimuvad projektid; toetab komisjoni kavatsust jätkata kultuuriprogrammi erimeetmeid ning järgmise kultuuriprogrammi (2014–2020) avamist Euroopa naabruspoliitikas osalevatele riikidele;
15. juhib samuti tähelepanu sellele, et projektide esitamise ning hindamise ja rahastamise korda tuleb lihtsustada, et Euroopa naabruspoliitikas osalevate riikide kodanikuühiskond saaks võimalused selgelt kindlaks teha ja neid täielikus läbipaistvuses kasutada;
16. juhib lisaks tähelepanu asjaolule, et kultuuriprogrammides ja liikuvust edendavates programmides tuleks samuti keskenduda kunstnike ja kunstiopingutega tegelevate isikute liikuvusele, hõlbustades loomingulist ja kultuurilist lävimist ja vahetust;
17. pooldab Euroopa naabruspoliitikas osalevate riikide kodanikest kunstnike ja teiste kultuurikutsealade esindajate jaoks kultuuriviisa loomist; palub samuti komisjonil teha

ettepanek lühiajaliste viisade algatuse kohta eesmärgiga kaotada liikuvuse takistused kultuurisektoris;

18. kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles koordineerima välispoliitika kultuuriaspektide strateegilist rakendamist, integreerides kultuuri järjepidevalt ja süstemaatiliselt ELi välissuhetesse ning püüdes täiendada liikmesriikide kultuurialast välispoliitikat;
19. nõuab tungivalt olemasolevate programmide hindamist, et tagada vahendite tõhus kasutamine ELi eesmärkide täitmiseks; toetab komisjoni sisemise tegevuse täiustamist seoses erinevate olemasolevate kultuuri- ja haridusprogrammide ning -projektidega;
20. rõhutab kohalike omavalitsuste (eelkõige sõpruslinnade), ELi ja Euroopa naabruspoliitikas osalevate abisaajate riikide avalike asutuste võrgustiku tähtsust nende riikidega poliitiliste ja majandussuhete ning kultuurivahetuse suurendamisel; soovib selleks projektide eestvedajaid ning Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendist (ENPI) toetuse saajaid paremini teavitada ja abistada; ergutab looma Euroopa teabevahetuse ja heade tavade jagamise platvorme;
21. rõhutab, et põhivabadused, nagu sõnavabadus ja ajakirjandusvabadus koos võimalusega luua sidemeid ja suhelda elektrooniliselt nii võrgus kui ka võrguväliselt, on kultuurilise väljenduse, kultuurivahetuse ja dialoogi olulised eeldused; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid austaksid ja edendaksid seetõttu kõnealuseid vabadusi, sealhulgas internetivabadust Euroopas ja väljaspool Euroopat;
22. palub Euroopa välisteenistusel soodustada konstruktiivset arvamuste vahetust Euroopa naabruspoliitikas osalevate riikide ametiasutustega ja kodanikuühiskonna esindajatega, sealhulgas kultuuritegelastega, et tugevdada inimõiguste- ja põhivabadustealast dialoogi ning eelkõige valvata, et austataks meediavabadust ja üldisemalt sõnavabadust ning vaba juurdepääsu teabele;
23. palub Euroopa välisteenistusel toetada poliitiliselt ja rahaliselt kodanikuühiskonna, sõltumatu ajakirjanduse ja valitsusväliste organisatsioonide püüdeid viia kõikidesse nendesse Euroopa naabruspoliitikas osalevatesse riikidesse, kus rikutakse inimeste põhivabadusi ja inimõigusi, demokraatlik valitsemissüsteem ja õigusriigi põhimõtted;
24. kutsub Euroopa välisteenistust samuti üles mõistma hukka repressiivsete režiimide poolt üha rohkema tsensuuri ja interneti järelevalve kasutamist; tunnistab murelikult, et näiteks Valgevenes takistatakse kõnevabadust ja kiusatakse taga opositsiooni, ja mõistab selle hukka; palub komisjonil järjepidevalt nõuda vangistatud ajakirjanike vabastamist;
25. toonitab vajadust algatada, hoida käigus ja toetada kultuuri- ja haridusprogramme, mille eesmärk on osalusdemokraatia põhiväärtuste, sealhulgas inimõiguste ja vähemuste õiguste austamise levitamine ja edendamine, ja märgib, et need programmid peaksid olema kättesaadavad Euroopa naabruspoliitikas osalevate riikide kodanikele ning kultuuri- ja haridusasutustele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	5.10.2011						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">26</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> </table>	+:	26	-:	0	0:	2
+:	26						
-:	0						
0:	2						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Aixela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadelis, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, Sampo Terho, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Heinz K. Becker, Ivo Belet, Luigi Berlinguer, Nessa Childers, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Jacky Hénin						